

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕПРЕТПЛАТА ИЗНОСА:
Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ми, годишње 36 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЛУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ИТАЛИЈАНСКА ПОБЕДА

Рим, 18. јануара.

Италијанске трупе задобиле су значајну победу на платоу Азијага. Уништене су две аустројске дивизије, заробљено 100 официра и преко 2500 војника, заплењено 6 топова преко 100 митраљеза. (Појединосно у коминикеу).

НЕМАЧКА „ОФАНЗИВА“

Последњи блеф пангерманиста

У последње време, а нарочито од како су отпочели преговори са Русијом, немачка влада покушава да новим маневрима омете одлучност Савезника, и да их поколеба угвозденој решености да истрају до краја на трновитом путу, који води ка победи. Пошто је пацифистичка пропаганда обелодањена и осујећена, и пошто су интриге за раздвајање Савезника промашиле дејство, Немци су прибегли другоме средству, у наивном надању да њиме могу постићи ма какве резултате.

Пошто су претходно преко разговора у Брест Литовску огледали, какав утицај могу имати на Савезнике преговори са Русијом о засебном миру и пошто су добили негативан резултат, Немци су, преварени у својим очекивањима да ће успети да изазову преговоре општем миру, прибегли последњем средству — претњама офанзивом на западном фронту са огромним војним контингентима.

Ова фамозна офанзива дигнута је на велика звона од стране немачког главног генералштаба. Пангермански листови надували су прекомерно њен значај, и извршили прогнозу, да ће она завршити рат триумфом германизма. Умеренији пак листови уверавали су народне масе, да она може учинити, да се Савезници склоне на преговоре о миру. При свем том један део немачке штампе, у који долазе и сви социјалистички листови, устао је одлучно против пројекта те нове офанзиве, која евентуално може и катастрофу донети Немачкој. Око ове офанзиве развила се у самој Немачкој врло жива кампања, која најбоље испољава проблематичан карактер немачких претњи.

Савезници су, међу-

тим, примили потпуно равнодушно немачке претње офанзивом на западном фронту. Свесни своје неоспорне надмоћности и убеђени не само у успешан отпор својих трупа, већ и у неизбежан слом немачких напада, они су са подсмехом одговорили на нови немачки маневар и истакли су још одлучније своју непоколебљиву решеност, да истрају до краја на започетом великом делу, док не спроведу прокламоване принципе правде и слободе.

У целој овој ствари најлепше је то, што најзад и сами званични немачки кругови почињу да сами себе демантују. Пангерманска штампа осула је сад дрвље и камење на немачког министра финансија, који је кајзеру поднео реферат, да је због тешке финансијске кризе офанзива на западном фронту немогућа. Ова појава поштрила је још више политичку кризу у Немачкој, и разголитила потпуно последњи немачки блеф.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Базел, 18. — *Газет де Лозане* јавља: Према вестима из Берна, Троцки је од немачких делегата у Брест-Литовску тражио да се пусти у слободу сви ухапшени социјалисти, нарочито Либкнехт, који је заступао да учествује у преговорима за мир.

Базел, 18. — Бечки *Цајтунг* јавља, да ће кроз врло кратко време Векерле поднети краљу колективну оставку кабинета.

Атина, 18. — У пратњи г. Кундуриотиса и неколико виших официра г. Венизелос је посетио јапанску ескадру, која је јуче приспела у Пиреј. Јапански адмирал га је срдечно примио.

Цирих, 18. — Делегати Украјине изјавили су представницима Турске у Брест-Литовску да је Украјина равнодушна према питању о Цариграду.

СТАЊЕ У НЕМАЧКОЈ

Штрајкови се нагло шире

Лондон, 18. јануара

Пангерманистички лист *«Пост»* тражи да се предузму строге мере ради угушивања штрајкачког покрета у Немачкој.

Говор Хертлингa је припомогао садашњем стању ствари. Последњи извештаји јављају да је штрајкачки покрет нарочито озбиљан у крајевима где се налазе велике електричне радионице и фабрике авиоплана. Штрајкови су избили у рајској области и у Вестфалији, где су велики индустријски центри *«Франкфуртер Цајтунг»* објављује депешу из Ботуна о местимичном штрајку у областима рудника. Пропаганда за општи штрајк све се више шири. Јавно је мишљење јако узрујано неуспехом преговора у Брест-Литовску.

Берн, 18. јануара

Штрајкачи су организовали велике манифестације у Берлину. Полиција је интервенисала и извршила многа хапшења. Покрет узима велике размере у Немачкој као и у Аустро-Угарској. Трупе су употребиле митраљезе. У току превода било је много жртава. Званичан немачки коминике тврди да је број штрајкача у Берлину 16. јануара достигао 100.000 манифестаната међу којима је велики број жена.

ПОД НЕПРИЈАТЕЉСКОМ ПРОПАГАНДОМ

Један пропао покушај

Женева, 18. дец. 1917.

И ако швајцарске власти предузимају доста строге мере противу страначке шпијунске у њиховој лепој и мирној земљи, ипак су Немци, Аустројанци и Бугари успели да развију велику активност и пропаганду. Агенти тих држава броје се на хиљаде, у коме се броју налази и по који од наших морално поернутих људи.

Уз ову пропаганду, различно у корак, иду и агенти краља Николе, чија пропаганда иде напредо са аустројском и бори се противу идеја о нашем народном уједињењу.

Неки од наших људи пристају уз ову последњу пропаганду, држећи је као неку српску партију, ма да они у ствари раде у истом правцу у коме и они које агенти централних сила непосредно плаћају.

Представник такве пропаганде овде је познати Борисав Милић са својим *«Српским Листом»*, који је око себе почео да прикупља наше морално слабе људе, пружајући им краљ Николине паре. Пошто је спешно тако неколико војбегунаца и других лица, која су се у Швајцарску склонили од параграфске одговорности, он је по господаревим упутствима требао од тих плаћеника да створи партију.

У брзо са покретањем листа Милић је овде почео радити и на организовању *«опозиције»* садањој влади и њеној политици, давши тој новој партији име *«Са-*

ових на скуп је дошло три до четири лица из радозналости.

Живојин Московљевић, у својству председника извршног одбора у заказано време објавио је, да скуп почиње рад и дао је реч Думановићу, који је, по дневном реду, прочитао *«начела савеза независних Срба»* и пројекат правила ове организације. После овога прешло се на тачку дневног реда: упис у чланство. Они, који су се хтели уписати, имали су да даду својеручни потпис. Кад се дошло до Мите Борића да да свој потпис, — Борић је узео реч и изјавио је, да, и ако је опозиционар, нарочито и зато, што се не води довољно рачуна о људима слободних професија, — ипак налази, да не треба да буде члан организације, коју је другојаче замислио но што му се сада представила. За Борићем узео је реч Бујошевић, који је изјавио, да он пристаје уз опозицију, али да та опозиција има да буде чиста и исправна а не таква, да људе прља.

Даље је рекао, да је овај цео покрет постао за рачун краља Николе, који издржава *«Српски Лист»*, и он, лично, не може пристати уз тај покрет, који има циљ, да подржава амбиције и прохтеве краља Николе, а налази да, у опште, међу Србима из Србије не може бити ниједног, који би пристао уз тај и такав покрет. Док је Бујошевић давао ову изјаву, Милић, уредник *«Српског Листа»*, прекидао га је, говорећи: да је лаж, да се *«Српски Лист»* издржава новцем краља Николе, и да је он — Милић — ушао у покрет за оснивање *«савеза независних Срба у Швајцарској»*, као редов. У објашњењу, које је поводом овога настало, Бујошевић је поменуо, да је карактеристично за држање Милићеве и за његов лист, што *«Српски Лист»* прештампавала чланке *«Београдских Новина»* а ове опет прештампавала чланке *«Срп. Листа»*, нарочито оне, које се односе на стварање нове политичке организације међу Србима у Швајцарској. На питање Милићеве, ко то каже, да он подржава политику краља Николе, Бујошевић му је јавно рекао, да је њему још пре годину и више дана у Цириху причао Душан Шички, новинар, да је Милић доио у Швајцарску, да са новцем краља Николе покрене један лист, и да би он — Бујошевић — могао добити новаца, ако би при-

стао да ради у том листу. После овога Бујошевић је изашао из кафане. После Бујошевића, Јерко Дорбић, штампар, дао је изјаву, да је он социјалист и да, као такав, не пристаје, да буде у једном котеријашком покрету, какав је овај, који хоће да се организује. За овим је и Дорбић отишао са скупа. После овога типограф Каблар, као социјалиста, дао је изјаву сличну оној, коју је Дорбић дао, па је и он са скупа отишао.

Оставши сами присталице покрета за оснивање *«Савеза независних Срба у Швајцарској»*, отпочели су се, међу собом, разговарати, што даље да раде. Први је узео реч Думановић, који је рекао, да ће он помагати покрет само тако, ако у њему буду само Срби из Србије и ако се у њему не буде радило за чији рачун, на штету Србије.

После овога Б. Милић је изјавио, да он излази из покрета и да ће, у будуће, сам, независно радити. За овим је и Милић отишао. Марко Мијатовић, Црногорац и агенат краља Николе, који у *«Српском Листу»* потписује памфлетске чланке наших дезертера противу српских интереса, имао је за овим претставити зашто он као Црногорац да не може бити у покрету.

Остатак *«чланова»* образовали су између себе одбор четворице (Московљевић, Думановић, Бондулић и Митровић) и закључили да и даље раде на *«покрету противу владе»*, па су се и они погнуте главе разишли.

Они ће се с тешком муком поново састати, јер је сав наш избеглички свет у Женеви од првог почетка увидео нечасну и за српске интересе штетну тенденцију овога покрета, који се финансира туђим парама. Од осуде својих суграђана и доцније одговорности на збору не смеју да се покажу ни сви они, који, на жалост, из непријатељских конзулата и новац примају и раде тајно за рачун непријатељске пропаганде.

СКУП У ПРАГУ

Чехо-Словаци за своју независност

Лозана, 18. јануара

У Прагу су се 6. јануара окупили сви чешки и словачки посланици из бечког парламента и из чешког, моравског и шлеског сабора, и ту држали скуп. Били су присутни и по-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 18. јануара

Наше су патроле заробиле неколико војника северно Ена. Артиљериска борна фронту у Вогезима.

Доцније. — Артиљериска борба у области Миете, на фронту Кориере и у Вевру.

Француски су авијатичари оборили два немачка аероплана и три друга приморали да се спусте.

Италиј. коминике

Рим, 18. јануара

Акција започета 14. јануара на платоу Асијага крунисана је успехом. Непријатељу су отети налазишта зап. од долине Френцела. Кол де Росо и кол де Челе заузети су 15. јануара и одођали у пркос бесном нападима непријатеља. Успех је проширен јуче зауз-

вем Мон ди кол Бела. Непријатељски губици су врло велики, уништене су готово сасвим две дивизије. Ратни плен, који још није сав пребројан, износи 100 заробљених официра и 2500 војника, 6 топова разних калибара, око 100 митраљеза, више хиљада пушака, као и велику количину муниције и ратног материјала.

Активност авијатике била је велика. 17 непријатељских апарата оборено је за два дана.

Енглески коминике

Лондон, 18. јануара

Наше су трупе одбиле непријатељски прелаз у области Арала. Артиљериска борба код Монше ле Пре. Једна наша патрола северо-источно од Ипра није се вратила.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

МИНИСТАРСКЕ ВЕСТИ

Министар Просвете и Црквених Послова, г. Миша Трифуновић, за време свога бављења у Солуну, обишао је дринску пекарску чету, подуже се задржао у разговору с војницима и при поласку подарио им дувана и 100 драхми.

ГЕНЕРАЛ ГИЈОМА

Командант Источне Војске генерал Гијома, по своме повратку из Атине, примио је синоћ представнике штампе и саопштио им своје утиске са пута у грчку престоницу. Између осталог генерал је рекао, да су скоро сва питања између Грчке и Споразума решена, и да се заосталих неколико проучавају.

ПАЖЊА

У српским круговима проносе се гласови да зајмови узети од Народне Банке, из кредита отворених од стране државе неће бити наплаћивани. Ови су гласови без икаквог основа и Генерални Консулат их, по налогу Господина Министра Финансија, категорички демантује и објављује да ће зајмови бити исплаћени по земаљском закону од свију дужника без разлике њиховог друштвеног положаја.

Из канцеларије Краљевско Српског Генералног Консулата у Солуну 15. јануара 1918. год. Бр. 5.

ЗАХВАЛНОСТ

Господин Лоран Роже, председник општине Ла Ферте Видан, а сада добровољни болничар Франц. Источне Војске, поклатио је поред раније приложених 1000 франака, још 300 франака, да се за тај новац набави вештачка нога једном инвалиду који је своју ногу изгубио у рату.

По налогу Господина Министра Војног, Санитетско одељење Министарства Војног, изјављује да родојцу захвалност на учињеном поклону.

Из канцеларије Санитетског Одељења Министар-

ства Војног Л. О. Бр. 15250 од 12. јануара 1918 год. у Солуну.

ЧИТУЉА

У Београду је умро при крају месеца децембра прошле године, познати инжињер и предузимач Себастијан Рош који се је пре 38 година доселио из слоначких крајева у Србију. Био је одличан стручњак, а при том до крајности савестан и поштен и ватрен поборник југословенске идеје. Мир пепелу његовом, а ожалошћеној породици и наше саучешће.

ДА СЕ ЈАВИ

Милун Н. Токић позива се да престане Филијалу Управе Фонда или јави своју тачну адресу.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 18. — Већина козака и становништва у области Дона груписала се је око владе хетмана Каледина, који сматра да је главна дужност козака да учврсте демократску и републиканску власт у тој области. Сви су готови да се боре противу максималиста, ако се ови реше на агресивну политику противу њихове владе.

Сазнаје се, с друге стране, да се 25.000 официра налази око генерала Алексејева. Бивши генералисим мисли да је потребно водити енергичну борбу противу максималиста, како би се створио у Русији слободнији режим. Код ове групе постоји једна струја у корист монархистичких идеја. Г. Савинков помаже генерала Алексејева и мисли да треба предузети строге мере противу болшевика. Генерал Корнилов не узима активност учешћа у покрету. Генерал Каледин и чланови војне владе противе се жељи генерала Алексејева, да употреби

контингенте Дона противу максималиста.

Петроград, 18. —

Једна депеша из Ростова на Дону јавља да ће се ових дана прокламовати независна република у области Дона. Кабинет ће бити образован на следећи начин: Председник владе и министар војни: генерал Каледин; министар правде Селер; министар просвете Ижејев; министар трговине Парамонов; државни контролор Богажевски.

Петроград, 18. —

У максималистичким круговима избио је неспоразум. Лењин тврди да Русија мора по сваку цену да закључи сепаратан мир са Немачком. Већина, пак изјављује да ће Русија морати наставити рат противу централних сила, ако Немачка не измени своје услове.

Петроград, 18. —

»Правда« пише да је демократски мирозбиљно компромитован. Извршни одбор је строго критиковао преговоре у Брест-Литовску и тражио да се на конгрес пошаљу вешти и искусни људи, који ће моћи одолети ауторитету непријатељских изасланика. Одбор тражи да сам Лењин иде у Брест Литовск, куда ће доћи и канцелар Хертлинг.

Петроград, 18. —

Максималиста Чичерин, кога су енглеске власти ухапсиле у Лондону, и по том пустиле на захтев Лењина, наименован је за помоћника Троцковог у министарству спољних послова.

ПРИЗН. ИЗ СРБИЈЕ

Обавештајни Биро Срп. Црв. Крста у Солуну, добио је нову партију оригиналних признаница из Србије за следеће улагаче.

Умољавају се г. улагачи да се обрате овом Бироу лично или писмено, како би им се приспеле признанице предале.

Лица која се обраћају Бироу писмено да им се приспеле испошљу на означену адресу, дужна су тачно назначити коме су новац слали, место, где и време кад, како бих им се приспеле признанице могле испослати.

Из крајева под Аустријом

Аврамовић Јован и О. Света, Адамовић Коста, Ајдачић Милутин, Аксентијевић Тома, Алексић Борисав и Љубомир, Аљампић Петар, Алкалај Ленка, Анђелковић Војислав и Цветко, Андрејевић Милутин, Андријасевић Коста, Андрић Јосиф и Бранислав, Антић Јован, Антонијевић А. Данило и Јован, Аритонијевић Танасије, Арсић Божић, Арсенијевић Војислав, Арсенијевић М. С., Атанасијевић Ж. Вељко, Михаило, Атанацковић Ђока, Аћимовић Јован, Сима, Бабић Н. Драгослав, Бабовић А. Влад. Баралић Рајко, Барбуловић Илија, Баронић Евгеније, Битић Бор-

џе, Белићи Велимир, Стеван (2), Бешевић Петар, Бинички Станислав (2), Бирчанин Илија, Благојевић: Аксентије, В. Драг., Борбе (3), Јован, Блажковић Павле, Бабић Ст. Милош, Богдановић: Жив. Миливоје, Божић Властимир, Божић: Лука, Мил., Михаило, Божић А. Јанко, Бојовић Драгутин: 2, Милун., Борисављевић К. Мил. Бошковић Јован и Теодосије, Брајковић Станоје, Брајковић Драг., Брачинац Ђ. Аца, Бркић: С. Драг. 2, Ј. Милан, С. Мил. 3, Бркић Ст., Бугарчић Н. Светислав, Буковала Јосиф, Буњак Недељко.

Валожић Драгутин, Васковић Здравко, Василић Илија, Васиљевић Милан, Васићи: Владим, Јован, М. Срећко, Тихомир, Вејзовић Војислав, Велички Александар, Велички Димитрије, Вељковић Милош, Венчевић Момир, Веселиновић: Драгутин (2), Милија, Весовић Јован, Вићентијевић: Милосав, Светисав, Витаси: Мића, Стеван, Вовес Јосиф, Војковић Миливој, Војновић Драг. 2, и Миливоје, Врвић М. др. Андра, Врсаловић Љубиша, Вукојевић Рад., Вукосављевић: Мил. Миливој и Мил., Вуковић Илија, Вучковић: Ј. Александар, Илија и Петар. Вучић Драгутин.

— Наставиће се —

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Берн, 18. — Немачки су кругови јако озлојеђени противу немачке владе која је дозволила манифестантима да вичу по улицама: »Доле Немачка!«

ЛОНДОН, 18. — Непријатељ је изгубио 56 аероплана на свима бојиштима између 9. и 15. јануара.

Цирих, 18. — Аустријски цар је примио председника владе коме је наредио да ради на парламентарном питању, да се одмах стави у живот изборна реформа и да се ради извршења тога, ако је потребно, одложе питања војне природе.

Петроград, 18. — Финска је прекинула сваки односа максималистима.

Петроград, 18. — Румуни из Украјине и козаки разоружали су гарнизон вароши Уцеви и ухапсили локални Совјет.

Париз, 18. — »Матен« јавља да се револуционарна иницијатива брзо шире код аустро-немачких маса. Унемиреност је немачке владе таква да ова употребљава сва средства да одложи дефинитиван споразум о размени заробљеника између Русије и Немачке.

Париз, 18. — Међусавезничка конференција у Паризу саставиће одговор на услове Хертлинга и Чернина.

Лондон, 18. — Немци настављају пребацивање трупа са источног на западни фронт, где су већ концентрисали више дивизија. Класа 1919, која је била послата на руски фронт ради одмора, враћена је на западно бојиште. Класа 1920, иако врло млада и неизвежбана послаће се на фронт.

Лондон, 18. — Дописник безжичне телеграфије јавља, да су Немци покушали на западном фронту да поврате терен, изгубљен пре неколико дана. Французи су напали у Шампањи и заузели три линије ровова, причинили велике губитке и вратили су се према добивеној наредби.

Париз, 18. — Тан саветује Савезницима да купе украјинску жетву, у случају прекида преговора о миру између Немачке и Украјине. Јапан — Сједињене Државе би олакшали пренос жита сибирском жељезницом.

Женева, 18. — »Журнал де Женев« пише: »Тактика Лењина и Троцког јасна је. Они хоће да распрострају своје теорије по једној земљи материјално упропашћеној ратом. Они сматрају терен погодним за борбу против буржоаског империјализма. Немци би хтели, да ступе са Румунима у преговоре, али не са садашњим управљачима. Јављају, да је Јаш у рукама Руса.

САОПШТЕЊА

— У Недељу 21 јануара, 1918. год. даваћу двогодишњи парастос у Св. Савској Цркви у Солуну мом милом за навек изгубљеном јединцу Вучетићу, регруту, који испусти своју намучену душу на острву Виду Крф за спас своје Отаџбине.

Ожалошћени: отац Владимир Вучетић; брат од стрица Чедомир — Чедо, рез пешадиски поручник; ујаци поп Милан, поп Стеван — Стева, Влајко Велимир и Данило; браћа од ујака Благоје и Мирко; шураци Павле, Жарко, Сима, Реља, Данило, Јовча Александра и Будимир Барјактаровићи.

У Србији: мати Љубица, супруга Наталија, син Радован и остала много бројна родбина.

— Нашем милом и никад непрежаљеном јединцу сину и брату Милошу Ђ. Јовановићу апсолвираном правнику љаку нареднику 2. чета 1. бат. 7. пеш. пука 1. позива. Данаћемо у петак 19 ов. месеца у 10. сати пре подне трогодишњи парастос у цркви Св. Савае далеко од своје миле отаџбине вечне куће нашег драгог јединца Мише. Молимо пријатеље наше и другове покојникове да присуствују овом тужном помену

Довека ожалошћени: мајка Марија отац Ђура Јовановић, пред. опш. сестра Милица и остала родбина.

Одговорни уредник
Бошко Богдановић

Штамп. »Велика Србија«